

Vážení kolegové a přátelé,

s hlubokou bolestí v srdci vám oznamujeme, že v neděli 14. března 2021 nás opustila Ing. Helena Žáčková, naše milovaná Helenka. Podlehla zákeřné pandemii ve věku 75 let, stále mladá duchem i tělem. Zůstává po ní veliké prázdno.

Byla nesmírně moudrá, přátelská, vstřícná a zároveň velice skromná, takže mnozí ani netušili, s jakým pokladem se v ní setkávají. Byla jako voda, kterou pijeme, jako tráva, po které šlapeme. Přijímáme je s naprostou samozřejmostí, ale bez nich bychom nemohli žít. Proto si Helenka zaslouží alespoň krátké připomenutí jejího života.

Po promoci na Fakultě technické a jaderné fyziky, ČVUT Praha, specializace dozimetrie ionizujícího záření v roce 1968 začínala jako fyzik na klinice nukleární medicíny Fakultní nemocnice Královské Vinohrady. V roce 1972 nastoupila do Radioterapeutického ústavu na Bulovce a do Institutu postgraduálního vzdělávání ve zdravotnictví na pozici odborný asistent na katedře radioterapie, což předurčilo její celoživotní dráhu a poslání. V letech 2003-2017 pak působila na pozici vedoucí subkatedry radiační hygieny IPVZ. Vychovala tak v radiační ochraně celé generace radiačních onkologů. Od roku 1995 pracovala na částečný úvazek na pozici radiologického fyzika na Klinice onkologie a radioterapie ve FNKV, kde zúročila své letité zkušenosti z brachyterapie. Od roku 1993 do roku 2019 pracovala ve Státním ústavu radiační ochrany v odboru lékařských expozic jako výzkumný a vývojový pracovník a jako osoba zodpovědná za vzdělávání.

V roce 2016 byla oceněna čestnou medailí České lékařské společnosti J. E. Purkyně za celoživotní práci pro obor radiační ochrany a radiologické fyziky, zejména v oblasti radiologické fyziky v brachyterapii a postgraduálního vzdělávání.

To jsou ale jen strohá fakta, která Helenku zdaleka nevystihují v plné šíři záběru. V letech 1992 až 1995 dala vznik sadě doporučení Společnosti radiační onkologie, biologie a fyziky České lékařské společnosti J. E. Purkyně z oblasti zajištění kvality v radioterapii. Tato doporučení se stala nejen základem pro dnešní systém doporučení SÚJB, ale jejich tvorba byla především pojítkem fyziků z celého tehdejšího Československa. Stála u zrodu Expertní skupiny pro radioterapii a Expertní skupiny pro radiodiagnostiku. A v těchto aktivitách a počinech by se dalo pokračovat dlouho. To byl Helenčin jedinečný přínos - spojit odbornost s lidskostí, být a pomáhat vždy tam, kde je potřeba, a s velkým elánem se zapojovat do všeho, co má smysl. Chtěla vytvářet lepší svět a trápilo ji, když se to ne vždy dařilo.

Když v roce 2019 odcházela do důchodu, loučila se s námi řečí jí tolik blízkou – haiku básníka Kaga no Chiyo (1703-1775):

Vědro u studně
mi obrostlo svlačcem
musím pro vodu jinam.

Ivana Horáková, Anna Kindlová